

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy

Symbol arkusza

MMUU-PO-100-2405

DATA: 17 maja 2024 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 14:00

CZAS TRWANIA: 210 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 50

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

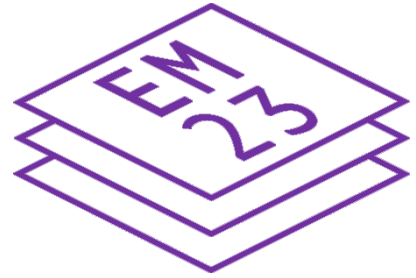
Uprawnienia zdającego do:

dostosowania
zasad oceniania.

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 19 stron (zadania 1–13).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wypracowania wybranego do realizacji.
5. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora.
Tabelki umieszczone są na marginesie przy każdym zadaniu.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
10. Możesz korzystać ze słownika języka ukraińskiego.

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Poziom podstawowy

Легенди, вибране

Замоєляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні, вибране

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*

Володимир Мономах, *Повчання дітям*

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не піду багатий)*, вибрані вірші

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV)

Григорій Квітка-Основ'яненко, *Сватання на Гончарівці*

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*

Михайло Старицький, *За двома зайцями*

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancholique*

Василь Стефаник, *Камінний хрест*

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки)

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші

Остап Вишня, *Чухраїнці*

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки, частина I, частина II)

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*, вибрані вірші

Улас Самчук, *Марія*

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій, душе, Таборовий зошит* (записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки), *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші

Валерій Шевчук, *Дім на горі* (частина I, частина II – вибрані оповідання)

Наталка Сняданко, *Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки* (уривки)

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11)

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

Poziom rozszerzony

Слово про Ігорів похід

Мелетій Смотрицький, *Тренос*

Леся Українка, *Бояриня*

Володимир Винниченко, *Брехня*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, вибрані вірші

Павло Тичина, *Золотий гомін*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія*

Сергій Жадан, *Інтернат*

Марія Матіос, *Солодка Даруся*

Юрій Винничук, *Танго смерті*

Юрій Андрухович, два вибрані есе

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).

Inne lektury obowiązkowe zamieszczone w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej od roku szkolnego 2022/2023*, do których również można się odwołać

Poziom podstawowy

Історичні пісні, *Про чайку, Про Байду, Про Почаївську Божу Матір*

Марко Вовчок, *Сон*

Євген Маланюк, *Псалми степу* (частини I і IV), *Варязька балада*

Дмитро Павличко, *Ти зрікся мови рідної, Два кольори*, вибрані вірші.

Ча́сть 1. Test językowy

Прочытай ува́жно текст, а на́стєпнє выконай за́дання умєщєнє под ним. О́дповидај **тылко на подставє тексту** і тылко **власнымнє словамнє** – чыба же в за́даннє полевонє иначєж. Удзєлєя тылу о́дповєдзє, о илє Цїє попрусонє. О́дповєдзє удзєлєя в јєзыкє украинським.

Дарїя Махнєнкє

Штучннє интєлєкт – допомєга, загроза чнє пустнє балачкнє?

Історїя штучногє интєлєкту почнєаєтьсє щє з XVI столїттє, знє спроб Леонардо да Вінчнє створнтн обчислювальну технїку. У 1623 роцнє нїмєцькнє науковєць Вїльгєльм Шиккард сконструювалє механїчну цифрову обчислювальну машину, а чєрєз 15 рокїв Блєз Паскаль створнєв першу лїчнєльну технїку. З XV столїттє почнєаєтьсє науковє-технїчна рєволюцїя, яка взагалнє змїнює розумннє матерїальнєгє свїту. Самє з цьогє часу почнєаєтьсє рєрєбудова внробнїцтва, з'євляєтьсє багато внаходїв, нндустрїальнє суспїльство трансформуєтьсє в постнндустрїальнє. Чєтвєрта науковє-технїчна рєволюцїя в другнєй половнннє XX столїттє вїдзначнєласє значннм розвнтком ннтєлєктуальнєй дїяльнєстнє, в тому чнслнє впрєводжєннєм штучногє интєлєкту в новнєх технологїях. І з того часу прогрєс вїдбуваєтьсє рєрєважно у цьому напрямнє.

Штучннє интєлєкт (artificial intelligence, AI) – цє здатннєсть механїчної систєми отрнмувати, обрєблятнє та застєсовуватнє знаннє та вмнннє. Основною мєтою йогє створєннє на початковнєх порєх була допомєга лєудннє при здїйснєннє певнєй рєботнє, щєб полєгшнтнє її, або взагалнє замнєна лєудськєй прєцїє.

Гєловннм завданнєм науковцїв у нашнє часнє вважєаєтьсє створєннє моделнє мозку, розкрнттє таємннєцї мнєслєннє та процєсїв розумннє. І цє вжє нє далєкє майбутнє, а сьогєдєннє. [...] Вжє нєснують рєботнє, якнє можуть розумїтнє, розмовлятнє, жартуватнє. Цє добрє вїдомнє усїм лєуднєноподїбннєй рєботє Софїя – перша добрє сконструюванє ннжєнерамнє моделє рєботє. [...] Софїя брєла учєсть у рєботнє ООН, дає порєднє в банкївськнєй сфєрнє, має грємєдєянство Саудївськєй Аравїї. За словамнє «батькє» Софїї, науковцє, якнє її створнєв, Дєвїда Генсонє, вжє чєрєз 20 рокїв рєботнє будуть жнтнє сєрєд лєудєй та допомєгатнє їм у повсьєдєннєх спрєвах, і при цьому їх навнєть склєдно будє вїдрнєзннтнє вїд спрєвжннєх лєудєй. Науковєць вважє, щє рєботнє можуть бутнє особлнєво корнєсннмнє тєпєр, колнє лєуднє стрєшєннє самотннє і соцїальнє нєзолєваннє.

У 2014 роцнє Джєрон Лєаньє ннцїювалє наукову днєскусїю, пов'язану знє штучннм ннтєлєктом у контекстнє йогє рєрєваг і рнєзнкїв. Тут думкнє науковцїв щєдо нєобхїдностнє створєннє штучногє интєлєкту, якнє бнє повннєстю замнєннєв лєуднєну, розходьтєсьє. Якщє Дєвїд Генсон вважє, щє рєботнє будуть допомєгатнє лєудннє полєгшнтнє її жнттє, рєрєбнєраючнє на сєбє велнєку частнєну завдань, то на думку вїдомогє науковцє, фїзнкє-тєорєтнкє Стївєнє Гєкнєнгє, розрєбкє рєботнєв нє самєстїйннм процєсом мнєслєннє створює велнєку загрозу нєснєваннєм лєудствє. [...]

Згїдно з дєслїдженнєм мїжнєрєднєгє аналїтнєчногє агєнтствє Global Market Insights, з 2017 до 2024 року оцїкуєтьсє щєрїчнє зрєстаннє вкєорнєстєннє штучногє интєлєкту у сфєрнє охороннє здєров'є аж на 40 вїдсоткїв, в тому чнслнє при дїягностнєцнє захворювань, дєслїдженнє гєномє, розрєбцнє лїкарськнєх засєбїв. Технологїї штучногє интєлєкту застєсовуютьсє в прєвоохоронннєй дїяльнєстнє (судовнє та прєвоохоронннє рєєстрнє, бєзнє дєннєх тощє). Длє допомєгнє астрєнавтам науковцнє створнєлнє вїртуальннєх ннтєлєктуальннєх помнєчнкнєв пїд назвою Simon, якнє можуть внєвлятнє небєзпєкнє при

тривалих космічних польотах, несправності в космічному кораблі. Штучний інтелект – це система, яка зможе допомогти людині планувати місії на Марс та перебувати на цій планеті.

Однак, створення штучного інтелекту з людською моделлю мозку може спричинити неконтрольованість роботів з боку людини, а також економічну кризу, конфлікти, зріст беззаконня і злочинності.

За: <https://yur-gazeta.com>

1.

0–1

Завдання 1. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.

Мета тексту –

- А. застерегти перед економічним занепадом, спричиненим штучним інтелектом.
- Б. виразити ставлення автора до появи та розвитку штучного інтелекту.
- В. популяризувати знання про штучний інтелект серед читацької аудиторії.
- Г. закликати читачів використовувати нові технології, зокрема штучний інтелект.

2.

0–1–2

Завдання 2. (0–2)

У якому абзаці можна знайти відповідь на запитання з таблиці? Запиши номер абзацу у відповідній колонці.

1.	Хто застерігає обережно ставитись до розвитку штучного інтелекту?	
2.	Яку мету ставили перед собою вчені, створюючи штучний інтелект?	
3.	У яких сферах активно використовуються технології штучного інтелекту?	

3.

0–1

Завдання 3. (0–1)

На основі статті напиши, чи автор дає однозначну відповідь на поставлене в заголовку питання? Свою відповідь аргументуй.

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 4. (0–2)

Поясни значення наведених нижче словосполучень.

Пусті балачки –

Соціальна ізоляція –

4.

0–1–2

Завдання 5. (0–1)

Яке речення відповідає змістові 5 абзацу? Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.

А. Вчені створили робота, який здатний керувати космічним кораблем.

Б. Польоти на Марс – це не мрія, а сьогоднішня.

В. Розвиток штучного інтелекту – це шлях до беззаконня і злочинів.

Г. Використання штучного інтелекту стрімко зростає.

5.

0–1

Завдання 6. (0–2)

Добери синоніми до поданих слів.

сфера –

розробка –

розуміння –

6.

0–1–2

Завдання 7. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.

Про об'єктивність тексту Дарії Махненко свідчить

А. емоційно забарвлена лексика.

Б. однобічне висвітлення питання.

В. наведення різних думок щодо питання.

Г. посилання на дослідження авторки.

7.

0–1

Ча́сть 2. Test ze znajomości lektur i kontekstów

Wykonaj zadania. Odpowiadaj tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono. Odpowiedzi udzielaj w języku ukraińskim.

Завдання 8.

Прочитай вірш *Журавлі* Богдана Лепкого.

Видиш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі в вирій.

Чути: кру! кру! кру!
В чужині умру,
Заки море перелечу,
Крилонька зітру.

Мерехтить в очах
Безконечний шлях,
Гине, гине в синіх хмарах
Слід по журавлях.

<https://www.ukrlib.com.ua>

8.1.

0–1

Завдання 8.1. (0–1)

Запиши провідну тему твору *Журавлі* Богдана Лепкого.

.....
.....

8.2.

0–1

Завдання 8.2. (0–1)

Наведи приклад твору з української літератури, в якому також присутня ця тема, та вкажи його автора.

.....
.....

Завдання 9. (0–2)

Прочитай вірш *О панно Інно* Павла Тичини.

О панно Інно, панно Інно!
Я – сам. Вікно. Сніги...
Сестру я Вашу так любив –
Дитинно, злотоцінно.
Любив? – Давно. Цвіли луги...
О люба Інно, ніжна Інно,
Любові усміх квітне раз – ще й тлінно.
Сніги, сніги, сніги...
Я Ваші очі пам'ятаю,
Як музику, як спів.
Зимовий вечір. Тиша. Ми.
Я Вам чужий – я знаю.
А хтось кричить: ти рідну стрів!
І раптом – небо... шепіт гаю...
О ні, то очі Ваші. – Я ридаю.
Сестра чи Ви? – Любив...

<https://www.ukrlib.com.ua>

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.

Вірш *О панно Інно* належить до

- А. філософської лірики.
- Б. громадянської лірики.
- В. інтимної лірики.
- Г. релігійної лірики.

Обґрунтуй свою думку.

.....

.....

.....

.....

Завдання 10. (0–2)

Прочитай уривок з твору *Чухраїнці* Остапа Вишні.

Мали чухраїнці цілих аж п'ять глибоко національних рис. Ці риси настільки були для них характерні, що, коли б котрийсь із них загубився в мільйоновій юрбі собі подібних істот, кожний, хто хоч недовго жив серед чухраїнців, вгадає:

- Це – чухраїнець.
- І ніколи не помилиться...

9.
0–1–2

Його (чухраїнця) постать, його рухи, вираз, сказати би, всього його корпусу – все це так і випирає оті п'ять голівних рис його симпатичної вдачі.

Риси ці, як на ту старовинну термінологію, звалися так:

1. Якби ж знаття?
2. Забув.
3. Спізнивсь.
4. Якось то воно буде!
5. Я так і знав.

Розглянемо поодиноці всі ці п'ять характерних для чухраїнця рис.

Нагадаємо тільки, що розкопані матеріали сильно потерпіли од тисячолітньої давнини, а декотрі з них й понадривані так, ніби на цигарки, хоч матеріали ті ні на книжки з сільського господарства, ні на газети не подібні.

www.ukrlib.com.ua

10.

0-1-2

Визнач жанр твору і подай одну його рису.

.....

.....

Завдання 11.

Прочитай уривок з вірша *Лебеді материнства* Василя Симоненка.

Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.

За тобою завше будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.

І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі,

Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.

Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

<https://www.ukrlib.com.ua>

Завдання 11.1. (0–2)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.

Стилістичний засіб, використаний у рядку *Прийдуть з України верби і тополі* – це

- А. порівняння.
- Б. анафора.
- В. епітет.
- Г. уособлення.

Обґрунтуй свою думку.

.....

.....

.....

.....

11.1.

0–1–2

Завдання 11.2. (0–1)

На основі наведеного уривка поясни значення останнього рядка вірша.

.....

.....

.....

.....

11.2.

0–1

Завдання 12. (0–1)

Прочитай уривок з твору Павла Ар'є *На початку і наприкінці часів*.

Баба Пріся. Нічого, нічого, не плач, дочка: жили без їхніх грошей і ще проживемо.
Я тобі травички наварю цілющої, пошепчу – і все пройде, без отої хімії обійдемося.

Слава. Один чорт зна, де ти тої трави надерла, убить нас всіх хочеш (іде в хату).

Баба Пріся. Де-де: в лісі, в полі, на болоті... Ото я себе питаю, чи ти моя дочка? Чи то я тебе зростила? Як же ж ти не розумієш? – Земля наша, вона мати нам усім, на ній небо стоїть, не можна землі своїй цуратися.

П. Ар'є, *На початку і наприкінці часів*,
[в:] П. Ар'є, *Баба Пріся та інші герої*, Брустури: Дискурс 2015, с. 24–25.

Беручи до уваги наведений уривок і відомі тобі уривки з твору Павла Ар'є *На початку і наприкінці часів*, поясни значення заголовка драми.

.....

.....

.....

.....

Część 3. Wypracowanie

Завдання 13. (0-30)

Вибери **одну** з наведених нижче тем і напиши твір.

- У творі розглянь запропоновану в темі **проблему**. Вислов **свою думку** й **обґрунтуй** її.
- У своїх міркуваннях наведи **аргументи** на основі **літературного твору**, зазначеного в темі, а також **іншого твору української літератури**.
- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **250 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.
- Напиши твір українською мовою.

Тема 1.

Чи ти погоджуєшся з думкою, що людина – коваль своєї долі? Розглянь питання на основі вірша *Доля* Ліни Костенко та вибраного твору української літератури.

Ліна Костенко

Доля

Наснився мені чудернацький базар:
під небом у чистому полі,
для різних людей,
для щедрих і скнар,
продавалися різні Долі.

Одні були царівен не гірш,
а другі – як бідні Міньйони.
Хто купляв собі Долю за гріш.
А хто – і за мільйони.

Дехто щастям своїм платив.
Дехто платив сумлінням.
Дехто – золотом золотим.
А дехто – вельми сумнівним.

Долі-ворожки, тасуючи дні,
до покупців горнулись.
Долі самі набивались мені.
І тільки одна відвернулась.

Я глянула їй в обличчя ясне,
душею покликала очі...
– Ти, все одно, не візьмеш мене, –
Сказала вона неохоче.

– А може візьму?
– Ти собі затям, –
сказала вона суворо, –
за мене треба платити життям.
А я принесу тобі горе.

– То хто ж ти така?
Як твоє ім'я?
Чи варта такої плати?
– Поезія – рідна сестра моя.
А правда людська – наша мати.

І я її прийняла, як закон.
І диво велике сталось:
минула ніч. І скінчився сон.
А Доля мені зосталась.

Я вибрала Долю собі сама.
І що зі мною не станеться, –
у мене жодних претензій нема
до Долі – моєї обраниці.

<https://www.ukrlib.com.ua>

Тема 2.

Чи можливість гарантує щасливе життя? Розглянь питання на основі твору *Сватання на Гончарівці* Григорія Квітки-Основ'яненка та вибраного твору української літератури.

Miejsce dla
egzaminatora

Miejsce dla
egzaminatora

Two columns of horizontal lines for grading, separated by a central column of dotted lines.

Miejsce dla
egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla
egzaminatora

Miejsce dla egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla egzaminatora

Tabele wypełnia egzaminator!

		<i>Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.</i>				
1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	0	1	<i>Brak lektury obowiązkowej.</i>	<i>Nie dotyczy problemu.</i>	<i>Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.</i>

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0	1	2	3	4	5	6	7	8	<i>Liczba błędów rzeczowych</i>	OGÓŁEM KLİK
		9	10	11	12							

3a	Struktura wypowiedzi	0	1	2	3
		G	F	E	C

3b	Spójność wypowiedzi	<i>Liczba błędów w spójności</i>			
			0	1	2

3c	Styl wypowiedzi	0	1
-----------	------------------------	----------	----------

4a	Zakres i poprawność środków językowych	<i>Liczba błędów językowych</i>																						
			0	1	2	3	4	5	6															
		1	2	3	2	3	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	1					
		G	F	E	G	F	G	F	E	D	E	D	C	D	C	B	C	B	A	B	A	B	A	A

4b	Poprawność ortograficzna	<i>Liczba błędów ortograficznych</i>		
			0	1

4c	Poprawność interpunkcyjna	<i>Liczba błędów interpunkcyjnych</i>		
			0	1

Łączna liczba punktów:

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy
Formuła 2023

